

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ*

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κ. ΣΟΛΩΝΟΣ Π. ΚΥΔΩΝΙΑΤΟΥ

*Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι*

Είναι σύνηθες ό αποχωρών Πρόεδρος να διακατέχεται από αισθήματα θλίψεως και απογοητεύσεως – και έδω συνεχίζω με φράσιν παλαιότερου άπερχομένου Προέδρου– «ώς μη δυνηθείς να επιλύση θέματα που ό ίδιος έθεσεν ως στόχους».

'Αλλ' αυτό δέν είναι ή περίπτωσηίς μου. "Όχι διότι οί στόχοι μου επελύθησαν. Πολλού γε και δεϊ! 'Αλλά φεύγω ίκανοποιημένος διότι έθεσα στόχους. Διότι υπέβαλον προτάσεις. "Ερριψα ιδέας, τας όποιας προώθησα κατά τó δυνατόν. Σπόρους, οί όποιοι κάποτε θα βλαστήσουν.

"Όταν, πρό είκοσαετίας περίπου, έκινούμην ως Πρόεδρος 'Επιτροπής δι' ίδρυσιν Πανεπιστημίου τοϋ Αίγαίου και άργότερον έφερα τó θέμα είς τήν 'Ακαδημίαν, οί Συνάδελφοι τής Τάξεως έδυσπίστησαν. Μετά δεκαετίαν, ή ιδέα μου αύτή έπραγματοποιήθη έρήμην τής 'Ακαδημίας.

Φέτος δύο σφοδραί μου επιθυμίας έκκρεμοϋν.

'Η πρώτη είναι ή καθιέρωσις έπαφής τής 'Ακαδημίας με τήν διεθνή 'Επιστημονικήν κοινωνίαν, διά τής ίδρύσεως «Συμποσίου τής 'Ακαδημίας», κατά τó όποϊον θα καλοϋνται άνά διετίαν διαπρεπεϊς "Έλληνες και ξένοι Διανοηταί, προς άνάπτυξιν θέματος διεθνοϋς ενδιαφέροντος.

Πρώτοι θα έκαλοϋντο, βάσει καταλόγου μου, Φιλόλογοι 'Ελληνισταί, οί πολύτιμοι αύτοι Πρέσβεις τοϋ αιώνιου έλληνικοϋ πνεύματος.

* Συνεδρία τής 11 'Ιανουαρίου 1990

Ἡ δευτέρα ἦτο ἡ ἐπαύξησης τῶν Μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, ὄχι μόνον μὲ Τακτικὰ Μέλη, ἀλλὰ καὶ μὲ Ἀντεπιστέλλοντα καὶ ἰδίως μὲ Πρόσεδρα, ἀπὸ τὸ πλούσιον ἐπιστημονικόν, καλλιτεχνικόν καὶ δημοσιογραφικόν δυναμικόν, ποῦ διαθέτει ἡ Πρωτεύουσα. Διότι πιστεύω, ὅτι ἐκτὸς τῶν 4 ἢ 5 δεκάδων ὑπαρχόντων σήμερον Ἀκαδημαϊκῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων διατρέχουσι τὴν 9ην δεκαετίαν τοῦ βίου μας, ὑπάρχουσι πολλὰ ἄλλα δεκάδες Ἑλλήνων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἱκανοὶ νὰ συμπαρακαθήσονται πλησίον μας.

Ἐκ τούτων ἡ πρώτη πρότασις καθυστερεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ, ἐνῶ ἡ δευτέρα εἰς τὴν σκέψιν τῶν Συναδέλφων.

Εἰς τὸ ἴδιον Ὑπουργεῖον καθυστεροῦν καὶ ἄλλαι προτάσεις μου, σχετικαὶ μὲ τὴν προσπάθειάν μου ἀκτινοβολίας τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐκτὸς τῶν ἑλληνικῶν συνόρων.

Πρόκειται περὶ ἐνεργειῶν μου μὴ δεσμευουσῶν τὴν Ἀκαδημίαν, περὶ ἰδρύσεις τριῶν Ἰνστιτούτων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς.

Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ «Ἰνστιτούτον Νεοελληνικῶν Σπουδῶν», εἰς τὴν Κάτω Ἰταλίαν, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Lecce. Εἰς τοῦτο θὰ ἐντάσσονται μελέται περὶ τῆς «Μεγάλης Ἑλλάδος» καὶ περὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἑλληνοφώνων.

Τὸ Ἰνστιτούτον αὐτὸ μὲ κόπον ἀπεσπίασθη, τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ἀπὸ κηδεμονευσέως τοῦ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν, διὰ τοῦ τούρκου Ἀρχαιολόγου-Καθηγητοῦ Ε. Ἀκουργκάλ.

Δεύτερον εἶναι τὸ ὑπὸ ἴδρυσιν εἰς Βουδαπέστην Οὐγγαρίας, ὅπου προσωπικῶς μετέβην πρὸς τοῦτο. Σκοπὸς τοῦ εἶναι νὰ προσθέσῃ ἐνδόξους σελίδας εἰς τὴν ἄγνωστον εἰσέτι χρυσοῦν βίβλον τῆς δράσεως τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὰ χαλεπὰ τῆς δουλείας ἔτη.

Τρίτον εἶναι τὸ Ἰνστιτούτον ποῦ σχεδιάζεται μὲ συνεργασίαν μοσχοβιτῶν Ἑλληνιστῶν καὶ Καλλιτεχνῶν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὀνομασία, «Ἰδρυμα Ἀντρέϊ Ρούμπλιεφ», προδίδει τὸν σκοπὸν τοῦ.

Πολλὰ ἄλλα προτάσεις ἀκολουθοῦν:

Σημαντικὴ ἦτο ἡ τῆς διευρύνσεως τοῦ «Προγράμματος Ἐρευνῶν» τῆς Ἀκαδημίας, ὥστε αὕτη νὰ πλησιάσῃ τὰ φλέγοντα προβλήματα τῆς τρεχούσης καθημερινότητος, ἐν συνεχείᾳ μὲ τὸ ἤδη μελετώμενον «Δημογραφικόν». Κανεὶς Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας δὲν εἶχεν ἀντίρρησην.

Ἄλλη εἶναι ἡ τῆς παρακολουθήσεως καὶ ἀντικρούσεως τῶν τελευταίων ἐνταθέντων συμπτωμάτων διαστροφῆς τῆς Ἱστορίας, ἐπὶ ἔθνικῶν θεμάτων, ὡς τῆς Βορείου Ἡπείρου, τῆς Μακεδονίας, τοῦ Αἰγαίου, τῆς

συμβολῆς μας κατὰ τὸν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμον κλπ. Σχετικῶς συνέστησα Ἐπιτροπὴν, μὲ Πρόεδρον τὸν διακεκριμένον ἱστορικὸν μας κ. Μιχαήλ Σακελλάρου.

Ἄλλη ἦτο ἡ τῆς ἐπιτεύξεως στενῆς ἐπαφῆς καὶ συμπαραστάσεως μὲ τὴν Ὀμογένειαν. Εἰδικώτερον, δι' ἐνίσχυσιν ἢ ἵδρυσιν «Κέντρων Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ», εἰς ἀλλοδαπὴν. Αἱ πρῶται κρούσεις εἰς πολλὰς ἐκ τῶν ἑκατοντάδων τοῦ καταλόγου μου ἔτυχον ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς.

Ἄλλη ἡ τῆς ἰδρύσεως «Πανεπιστημιακῆς Ἐνώσεως», ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας, ἐπικροτούντων ὅλων τῶν Πρυτάνεων τῶν Πανεπιστημίων μας.

Ἄλλη ἡ τῆς ἀνοικοδομήσεως Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας, βάσει σχεδίων μου καὶ ὑπάρχοντος χορηγοῦ.

Ἄλλη ἡ καθιέρωσις πανευρωπαϊκῆς ἑορτῆς εἰς Πλαταιὰς Βοιωτίας, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς Μάχης τοῦ 479 π.Χ., καθ' ἣν ἡ νικήτρια Εὐρώπη ἀπετίναξε τὴν ἀσιατικὴν βαρβαρότητα καὶ ἀπερίσπαστος ἐδημιούργησε τὸν πολιτισμὸν τῆς. Τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ ὑπεσχέθη συμπάραστασιν.

Ἄλλη ἡ ἵδρυσις Πολιτιστικῆς Μονάδος, ἤτοι ζωντανοῦ Προτύπου καὶ Παραδοσιακῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Μουσείου, εἰς ὑπὸ παραχώρησιν ἑκτασιν 400 στρεμμάτων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, εἰς Ἀνατολικὴν Ἀττικὴν.

Ἄλλὰ καὶ πολλὰ ἤσσανα θέματα προετάθησαν, ὅπως τὸ τῆς Δημιουργίας ἰδιοκτητοῦ Τυπογραφείου, εἰς ὑπάρχοντα χῶρον καὶ μὲ προσφερόμενα μηχανήματα.

Τὸ τῆς κατασκευῆς χαλκίνου ἀνδριάντος τοῦ Ἀριστοτέλους εἰς τὴν σχολάζουσαν βᾶσιν ἔξω τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν μεταλλίνων γραφείων μὲ ξύλινα.

Τὸ τῆς ἐκδόσεως ἐγχρώμου Λευκώματος τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ὑπαρχόντων Προτομῶν καὶ τοῦ ἰωνικοῦ κίονος, ποὺ σαπίζουν εἰς τὸ προαύλιον. κλπ.

Αἱ ἀναφερθεῖσαι προτάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει ἤδη προετοιμασία, ἀνεστάλησαν ἀπὸ ἐνδογενῆ αἷτια, τὰ ὁποῖα ἠμπόδισαν τὴν ὑποβολὴν καὶ ἄλλων. Ὡς εἶναι φυσικόν, διὰ τὴν ὑλοποίησίν των, ἀπαιτεῖται πρῶτον ὅπως ἡ Ἀκαδημία συναινέσῃ, ἢ δὲ Πολιτεία νὰ στέρξῃ. Ἀκόμη χρειάζεται ἐντονος ἐργασία Γραμματείας. Ἄλλ' εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ Ἀκαδημία μὲ τὸ ὑπάρχον προσωπικόν τῆς, μόλις κατορθώνει νὰ διεκπεραιώσῃ τὴν τρέχουσαν ἐργασίαν τῆς.

Εὐτυχῶς ἐπετεύχθη ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς στέγης, αἱ ὁποῖαι ἀδικοιο-
γήτως καθυστέρουν. Ἐπίσης ἐπετεύχθη ὁ ἐξωτερικὸς φωτισμὸς τοῦ κτηρίου, ὁ
εὐπρεπισμὸς τοῦ χώρου τῆς Ἀκαδημίας Πλάτωνος, ἡ κατοικία τοῦ νυκτοφύλακος, ἡ
καθιέρωσις, εὐπρεποῦς ἐνδυμασίας τῶν κλητῆρων καὶ ἡ διευθέτησις πολλῶν ἄλλων
μικροτέρων ζητημάτων.

Παρ' ὅλας τὰς ἀντιξοότητες, θὰ κατωρθοῦτο ἡ ἐπίτευξις τῶν περισσοτέρων ἐκ
τῶν ἀναφερθέντων, ἐὰν κατὰ τὸ ἔτος τῆς Προεδρίας μου δὲν εἶχον τὸ μοναδικὸν
προνόμιον νὰ τύχω ὁ ὅ ἐκλογικὰς ἀναμετρήσεις καὶ πέντε ἐναλλαγὰς Κυβερ-
νήσεων. Φαινόμενον σπάνιον εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ποὺ μόνον τὸ 1865 παρου-
σιάσθη.

Ἄλλ' ἄς σταματήσουν αἱ ἱερεμιάδες.

Αἰσιοδοξῶ διὰ τὴν πορείαν τῆς Ἀκαδημίας. Ὁργανισμὸς μὲ ἰσχυρὰν καὶ
θερμογυρὸν παράδοσιν, ἀκτινοβολεῖ μὲ τὸ ὅλον ἔργον τῆς. Τόσον τῶν Τακτικῶν Μελῶν
τῆς, ὅσον καὶ τῶν 12 Ἐρευνητικῶν τῆς Κέντρων, διευθυνομένων ἀπὸ διαπρεπεῖς
Ἐπιστήμονας. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀφωσιωμένων Ὑπαλλήλων τῆς.
Ἐδῶ ὀφείλω νὰ κάμω ἰδιαιτέραν μνεῖαν τοῦ γραφείου τοῦ Ἐφόρου τῆς Ἀκαδημίας,
κ. Γιόκαρη, τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖ ἐργασίαν μεγαλυτέραν τῆς ἀριθμητικῆς του δυνάμεως,
ἀναγκαζόμενον συχνὰ εἰς ὑπερωρίας μὴ ἀμειβομένας.

Τέλος αἰσιοδοξῶ, διότι παραδίδω τὴν σκυτάλην εἰς ἐξέχοντα Συνάδελφον, εἰς
Ἐπιστήμονα διεθνοῦς κύρους, τὸν κ. Γεώργιον Βλάχον, τοῦ ὁποίου αἱ στιβαραὶ
χεῖρες, προσιωνίζουσιν λαμπρὰν Προεδρίαν.

Συνεπικουρούμενος δὲ μὲ τὴν ἀνανεωμένην Γενικὴν καὶ Εἰδικὴν Γραμματείαν, ἀπὸ
ἐπιλέκτους Συνάδελφους, τοὺς κυρίους Π. Θεοχάρην καὶ Μ. Μανούσακαν,
καὶ ἔχων ὡς Ἀντιπρόεδρον τὸν ἐθνικὸν ἄνδρα κ. Ἰωάννην Τοῦμπαν, εἶναι
βέβαιοι ὅτι ὁ νέος Πρόεδρος, μὲ τὴν σταθερότητα, τὴν σοφίαν καὶ τὸ ἦθος, ποὺ τὸν
διακρίνουν, θὰ συνεχίσῃ τὴν πορείαν τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τῆς.

Ἐπὶ τούτοις, παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον, προτοῦ ἀνέλθῃ εἰς τὸ βῆμα, νὰ
προσέλθῃ διὰ νὰ τὸν περιβάλω μὲ τὸ μέγαλον τῆς Ἀκαδημίας διάσημον.

Συγχρόνως παρακαλῶ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον καὶ τοὺς κ. Γραμματεῖς, ὅπως
καταλάβουν τὰς θέσεις των.